

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. В.Н. КАРАЗІНА**

НЕШКО СВІТЛАНА ІГОРІВНА

УДК 81'366 = 111

**АФІКСАЛЬНЕ ВИРАЖЕННЯ КОНОТАЦІЇ
В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ**

Спеціальність 10.02.04 – германські мови

**АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата філологічних наук**

Харків - 2002

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана на кафедрі іноземних мов Харківської державної академії залізничного транспорту, Міністерство транспорту України.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Говердовський Владислав Іванович**, кафедра іноземних мов Харківської державної академії залізничного транспорту, завідувач кафедри

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Зацний Юрій Антонович**, кафедра теорії та практики перекладу Запорізького державного університету, завідувач кафедри

кандидат філологічних наук **Костенко Вікторія Геннадіївна**, викладач кафедри іноземних мов з курсом латинської мови та медичної термінології Полтавської Української медичної стоматологічної академії

Провідна установа **Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича**, кафедра англійської мови, Міністерство освіти і науки України, м. Чернівці.

Захист відбудеться 14 травня 2002 року о 12 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради
К 64.051.16 Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (61077, м. Харків,
пл. Свободи 4, ауд. 7-75).

З дисертацією можна ознайомитися у Центральній науковій бібліотеці Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Автореферат розісланий 12.04.2002 року

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

Солощук Л.В.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Проблеми конотації належать до базових проблем лінгвістики, що не зникають із поля зору дослідників, але у різні часи вирішуються по-різному. Питання вивчення співзначення лексичних одиниць у мовознавстві піднімали ще автори граматики А. Арно і К. Лансло. На відміну від логіцизму авторів граматики Пор-Рояль, які наділяли співзначеннями тільки прикметники, сучасна лінгвістика визнає, що потенційно всі частини мови можуть заключати в собі асоціативні співзначення.

Термін “конотація” вперше отримує лінгвістичний статус у працях Л. Блумфілда. На його думку, кожна мовна форма має своє емоційне забарвлення, характерне для певного мовленнєвого колективу. Питанню емоційності, оцінки, посилення відведено значне місце у працях О.М. Вольф, Є.М. Галкіної–Федорук, І.Н. Худякова, Т.А. Трипільської. Емоційне значення виявляється тісно пов'язаним з денотацією слова (І.В. Арнольд). С. Поттер у своїх дослідженнях денотативного значення афіксів наголошує на можливість виникнення супроводжуючих асоціацій: територіальних, індивідуальних і т.п.

На сучасному етапі розвитку морфологічних учень зросла важливість теоретичного осмислення проблеми граматичного, лексичного значення та співзначень афіксів, які впливають на конотацію лексичних одиниць, що зумовлено загальною орієнтацією лінгвістики на інтегральне, всебічне вивчення слова. Вирішення цієї задачі неможливе без досліджень слова у поєднанні його денотативного та конотативного аспектів. Саме конотація як складний динамічний феномен мови й мовлення дозволяє визначити всю сукупність співзначень слова.

Конотативне значення афікса розглядається як у складі лексичної одиниці, так і як окремий елемент, який потенційно має вплив на виникнення співзначень у кореневих основ. Даний підхід сформувався у результаті досліджень комплексного співзначення слова, в якому присутні чотири основні конотативні компоненти: емоційно-оцінний, мовний, історико-мовний та історико-культурний.

Конотативний підхід дозволяє розглядати афікс не тільки як звичайний словотворчий засіб, що зумовлює лише граматичні зміни лексичних одиниць. Афікс має вплив на конотативне значення слова, яке є кінцевим свідченням вираження емоцій та оцінок. Це стало новим етапом у дослідженні словотворчих елементів, що є складовою аналізу конотативного значення лексичних одиниць. Але в окремих працях вітчизняних і зарубіжних авторів (А. Вежбицька, П.М. Карашук, J. Windsor) проблеми конотативного

значення афіксів англійської мови не дістали всебічного висвітлення. Недостатньо пояснюється вплив афікса на виникнення додаткових співзначень у лексичних одиницях.

Актуальність роботи визначається зростаючим інтересом до об'єкта дослідження – додаткових значень, що супроводжують денотацію лексичних одиниць; потребою поглибленого вивчення впливу афіксів на конотацію повідомлення, що дозволяє розглядати конотативно забарвлені одиниці як засіб вираження думки.

Крім того, актуальність дослідження обумовлена важливістю системного підходу у дослідженні конотативної афіксальної картини англійської мови. Зокрема, виникає необхідність проведення аналізу додаткових значень афіксів та їх впливу на конотацію основи, що становить наукове завдання дослідження.

Зв'язок роботи з науковими темами. Робота пов'язана з науковою темою кафедри іноземних мов Харківської державної академії залізничного транспорту “Системне та стилістичне дослідження лексики, термінології та фразеології германських і слов'янських мов” (затверджена на засіданні Вченої Ради Харківської державної академії залізничного транспорту, протокол №2 від 24.11.98).

Метою дослідження є конотативний аналіз афіксів сучасної англійської мови та їх розподіл на конотативні групи, відповідно до впливу на асоціативні співзначення, що набувають кореневі основи. Мета роботи потребує вирішення **конкретних завдань**:

- уточнити сутність та роль відокремленого дослідження конотативних значень в афіксальній системі англійської мови та доповнити її денотативні характеристики конотативними властивостями;
- дослідити конотативно-стилістичне забарвлення афіксів та його вплив на декодування окремих слів та повідомлення у цілому;
- вивчити механізм афіксального словотвору як складову частину дослідження конотації лексичного фонду та типологізувати конотативні афікси у відповідності до різностороннього змісту конотації;
- систематизувати синонімічні афіксальні ряди та встановити конотативні відмінності міжмовних афіксальних рядів для виявлення конотативного змісту;
- проаналізувати конотативні відмінності основ у міжмовному порівнянні, для уточнення можливостей передачі конотативних співзначень та виявити етноспецифічну сутність феномену конотації в афіксальних системах англійської та німецької мов;

Матеріалом нашого дослідження стали 4500 конотативно забарвлених слів, у яких афікси сприяли виникненню співзначень. Джерелом фактичного матеріалу, а також прикладів, що ілюструють функціонування конотативних словотворчих елементів у мові і мовленні, слугують словники та граматичні довідники, англійські періодичні видання 80-90-х років та художня література. Конотативні співзначення афіксів підтверджувались консультантами: головними редакторами Оксфордського словника Graeme Diamond та Margot Charlton, редакторами "Oxford Word and Language Service" професором Сюзанною Кремер та Juliet Field, професором Robert Beard, керівником "Bucknell Russian and Linguistic Programs", редактором електронних видань WWW Michael Quinion, редактором Holt Associates у Бостоні DonnaRichoux, керівником мовного центру університету Ерлаген-Нюрнберг доктором філологічних наук, професором Г. Коллером.

Об'єктом даного дослідження є 112 конотативно забарвлених словотворчих елементів.

Предметом є значення лексичних одиниць як додаткового засобу емотивно-експресивного вираження думки.

Методологічною основою дисертаційного дослідження є системний підхід до вивчення мови, при якому комплексно розглядається мовна та мовленнєва реалізація афіксів, кожний з яких має комунікативну спрямованість, що досягається шляхом добору відповідних засобів для створення додаткових значень, які супроводжують повідомлення.

Методи дослідження поєднують елементи лінгвістичного та психолінгвістичного аналізів. Для встановлення конотативного значення використовується метод компонентного аналізу слова, а також опитування англійських інформантів. Вивчення афіксів здійснювалося шляхом проведення переважно синхронічного аналізу, а дослідження конотації архаїчності базується на діахронічному аналізі дериватів. Порівняння конотативних відмінностей основ у німецькій та англійській мовах зумовило залучення елементів методів контрастивної лінгвістики.

Наукова новизна проведеного дослідження полягає в тому, що вперше здійснюється системне дослідження конотативного значення афіксів англійської мови, висвітлюється механізм формування нових співзначень кореневих основ, та вплив конотативного співзначення на денотативне значення слова; визначаються причини вживання конотативно забарвлених афіксів та їх вплив на розвиток і формування словникового складу англійської мови, а також уточнюються експресивно-оцінні характеристики мовного матеріалу. Новим є конотативний аналіз словотворчих елементів мови, що включив їх комплексний розгляд із подальшою розбивкою на дві основні групи: мовленнєвого та мовного типу афіксів. Уперше на матеріалі афіксів описано конотативні синонімічні ряди та визначено міжмовні відмінності англійської та німецької мов.

Одержані результати можуть бути узагальнені у наступних положеннях, що **виносяться на захист**:

1. Конотативні значення лексичних одиниць – це асоціативні, емоційно-експресивні, стилістичні додаткові співзначення, які серед різних мовців набувають відмінних відтінків і які є складовою частиною правильного декодування лексичної одиниці.
2. Конотації є комплексними емоційно-оцінними стилістично забарвленими утвореннями в системі морфології (у системі афіксів) англійської мови, зокрема, афікси впливають на виникнення стилістичного розшарування лексики.
3. В основі словотвору з конотативним компонентом лежить бажання вираження експресивного стану мовця в реальному мовленнєвому акті. Вживання афіксів у даному випадку не є показником лише граматичних змін, а також і емотивного стану мовця, що впливає на вибір лексичної одиниці у мовленнєвій ситуації.
4. Синонімічні ряди є системами, що складаються з афіксів із близьким денотатом, та потенційно мають властивість взаємозаміщення у межах одного синонімічного ряду. У складі синонімічного ряду спостерігаються семантичні та стилістичні відмінності, а також різні конотації.
5. Етноспецифічна сутність міжмовних синонімічних конотативно забарвлених афіксів відображає їх вплив на денотацію і конотацію кореневої основи, що є головною причиною вибору слова у мовленні. Конотативні відмінності у системах двох германських мов здатні демонструвати картину лексики й афіксів окремої мови.

Теоретичне значення роботи полягає у представленні конотативної афіксальної картини сучасного мовлення; у визначенні ролі конотативних афіксів у формуванні словникового складу на засадах системного підходу до аналізу матеріалу. У даному

дослідженні проведено конотативний аналіз словотворчих елементів та розглянуто їх властивість впливати на зміст лексичних одиниць, а в кінцевому результаті надавати експресивного колориту повідомленню. Результати дослідження є внеском у подальшу розробку проблеми вибору емотивно-експресивних елементів як засобу вираження думки.

Практична цінність даного дослідження передбачає можливість використання його результатів та висновків у практиці викладання англійської мови, в теоретичних курсах лексикології, стилістики, перекладу, у спецкурсах із словотвору і у подальших наукових дослідженнях студентів та аспірантів. Представлений у роботі мовний матеріал може знайти застосування при укладанні навчальних посібників та методичних рекомендацій, зокрема, довідників лексикографічного характеру. .

Особистий внесок здобувача полягає у виявленні конотативно забарвлених афіксів, розгляді їх як конотем в англійській мові, вивченні їх впливу на конотації основ лексичних одиниць та у системному опису афіксі англійської мови. Автору належить ідея порівняння синонімічних рядів англійської та німецької мов для виявлення відмінностей додаткових співзначень, що супроводжують лексичні одиниці.

Апробація дослідження. Основні положення та висновки були представлені та обговорені на підсумкових науково-теоретичних конференціях професорсько-викладацького складу Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна 2000-2001 років, на засіданнях кафедри іноземних мов Харківської державної академії залізничного транспорту; на першій науково-методичній конференції "Методологічні проблеми перекладу на сучасному етапі", Сумський державний університет (Суми, СумДУ 1999 р.); на другій міжнародній конференції Українського товариства досліджень англійської мови "Прагматика у межах та поза межами", Харківський національний університет (Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна 2001р.).

Публікації. Результати дисертаційного дослідження відображені у 5 публікаціях автора, з них 3 статті, надрукованих у провідних фахових збірниках наукових праць України (1999-2002), а також у 2^х тезах виступів на зазначених вище наукових конференціях (1999-2001).

Структура роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів з висновками, загальних висновків, списку використаних джерел, що налічує 198 позицій, списку лексикографічних джерел та джерел ілюстраційного матеріалу. Обсяг основного тексту дисертації – 171 сторінка. Загальний обсяг роботи – 192 сторінки. Дисертація містить три таблиці.

У вступі обґрунтовується вибір теми дослідження, її актуальність та новизна, визначається теоретичне значення та практична цінність представленої роботи, її зв'язок з науковою темою, мета і задачі дослідження, формулюються основні положення, що виносяться на захист.

У першому розділі "Підходи до поняття конотації у лінгвістиці" розглядаються ключові проблеми конотативної теорії, роль стилістичних ознак при декодуванні емотивно-експресивних мовних одиниць, залежність остаточного змісту слова від урахування всіх додаткових значень (конотацій), що супроводжують його денотативне значення.

У другому розділі "Евристичні засади виявлення конотації лексичних одиниць" визначено та розглянуто основні шляхи дослідження конотативного значення: зіставлення членів лексичних та афіксальних синонімічних рядів; проаналізовано конотативні

відмінності лексичних та афіксальних міжмовних синонімів; здійснено розмежування додаткових значень основи та афікса.

У третьому розділі “Афіксальна конотація лексичних одиниць англійської мови як система” вивчення афіксальної конотативної картини англійської мови містить аналіз усіх конотуючих афіксів, що впливають на кореневу основу та викликають додаткові асоціації при декодуванні лексичних одиниць; словотворчі елементи розподілено на дві групи: афікси експресивно оцінного та мовного типу.

У висновках узагальнюються результати проведеного дослідження, формулюються основні висновки та накреслюються напрямки подальшого вивчення конотації.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

Терміни "денотація" і "конотація" як два складових компоненти складного значення слова становлять основу вивчення асоціативних співзначень. Великий діапазон розбіжностей у поглядах на проблему конотації відбивається у вживанні лінгвістичної термінології: стилістичне значення, пов'язане з емоційним забарвленням (Т.Г. Винокур); емотив (В.І. Шаховський); емоційна домінанта (О.Ф. Петрищева); семантичні асоціації (Ю.Д. Апресян); комплексне співзначення (Н.А. Лук'янова); емотивні теорії (Н.Д. Арутюнова).

Під конотативним значенням ми розуміємо поєднання співзначень, асоціативної інформації, яка серед різних мовців набуває відмінних відтінків. У складі конотативного значення культурний компонент домінує у правильному декодуванні інформації.

Використання системного підходу до вивчення конотації не тільки конкретизує існуючі терміни, а й створює системну схему для детального вивчення конотації за В.І. Говердовським: система конотатів (видів конотацій) розподілена ним на чотири групи і, на відміну від раніше представлених, включає історико-мовну та історико-культурну групи.

Для дослідження конотативного значення лексичних одиниць англійської мови здійснено аналіз додаткових асоціацій, що виникають у ході декодування повідомлення. Одержані результати показали віднесеність конотативно забарвлених лексичних одиниць до конотативних груп: ситуативно-психологічної, соціально-лінгвістичної, мовної, локальної та культурологічної.

Ситуативно-психологічну групу представляють конотації евфемістичності, іронічності, меліоративності, пейоративності, посилення.

Появу евфемізмів спонукає соціальний фактор. Евфемізми досконало передають денотативний зміст висловів. Літературне слово *cloak-room* – свого роду евфемізм для розмовного *lavatory*.

Емотивно-експресивний настрій мовця виражається добором відповідної лексики, що призводить до доповнення її конотативного значення. Вираження іронії не завжди однаково сприймається мовцем і слухачем через можливість неоднозначного декодування, наприклад, *wench* - "баба" з денотативним значенням "молода особа" передає сарказм. Слово *clodhopper* у значенні "важкі, великі черевики" передає іронічний настрій мовця.

Конотацію меліоративності представляють лексичні одиниці з позитивним зарядом емоцій. Характерним для такого роду лексики є пестливе зменшення та схвалення об'єкту мовлення, наприклад, *duckling*, *kitchenett*, *sweetie*.

Конотативно пейоративну лексику супроводжують негативні емоції. Причина вживання пейоративної лексики полягає у передачі негативного ставлення мовця до об'єкта мовлення. Вибух негативних емоцій, історичне посилення пейорації та поступовий її спад простежується на прикладі слова *paparazzo*: у мікродіахронії пік негативних конотацій цього слова співпадає з періодом загибелі Lady Di; з плином часу його пейоративність зменшується.

Конотація посилення базується на метафоричних переносах значення. Такого роду лексичні одиниці виражають експресію. В англійській мові конотація посилення представлена у вигляді словосполучень, де прикметники та прислівники є оцінною лексикою, що викликає додаткові співзначення (*terribly nice of you, utter fool*).

До групи соціально-лінгвістичних конотацій входить жаргоністична, розмовна й книжна лексика. Характерна особливість даних лексичних одиниць – те, що вони супроводжуються помітками у словниках. Основні функції цих слів полягають у передачі експресивного стану мовця, емоцій та стилістичної віднесеності. Слова, що належать до даної групи, можуть бути як літературного, так і нелітературного стандарту.

Конотація жаргоністичності носить обмежений соціальний характер. Уживання жаргонізмів не завжди супроводжується вираженням емоцій (*chippy, chomp, half-inch*).

Жаргонізми експресивно-емотивного характеру різко відрізняються від літературної лексики, і, як правило, не набувають статусу літературного стандарту (*bleeder, Chinky, squeal*).

У межах жаргоністичного мовлення такі лексичні одиниці передають пейоративне ставлення до об'єкта мовлення, тобто наділені конотаціями, а на тлі загальноприйнятої лексики вони додатково набувають конотації жаргоністичності.

До конотативно розмовної групи віднесено слова з яскраво вираженим співзначенням неформального вживання. Серед слів розмовної групи виділяємо розмовну та конотативно розмовну лексику. Тобто не всі слова, які вживаються у повсякденному мовленні, мають конотативно розмовний характер (*caff, chocker, eyeful, pal*).

Книжна лексика асоціативно пов'язана з нормативним мовленням, тобто літературним стандартом. Вираження емоцій книжної лексики є у самій денотації слова за межами нормативного вживання. У повсякденному мовленні асоціативна контрастність викликає різноспрямовані асоціації: *perceive* – “зрозуміти” у порівнянні з *get it* – “зрозуміти” викличе у слухача ускладнене сприйняття самої конотації слова, хоча денотативний еквівалент сприймається тільки на раціональному рівні.

Група мовних конотацій включає слова з конотативним співзначенням новизни, іншомовності, архаїчності та термінологічності. Дана лексика розглядається в мовознавстві з денотативної точки зору у межах вивчення словникового складу мови. Поряд з інформативними функціями лексичних одиниць тут простежується потенційність вираження емоцій.

Конотативна особливість неологізмів полягає у контрастному виділенні додаткових асоціацій, що супроводжується конотаціями новизни. Прагнення вираження емоцій у мовленні сприяє утворенню нових слів та форм. Причиною виникнення неологізмів ми вважаємо емотивний фактор (*Dianamania, planomania*).

Значна кількість новоутворень, що виникають у межах економічної, політичної, технічної лексики, швидко засвоюється у мовленні, тому втрачає конотації неологічності, що у свою чергу ускладнює словникову фіксацію даної лексики (*businessmankind, superminicomputer*).

Прагнення мовця конкретизувати думку, привернути увагу слухача змушує вживати

асоціативно збагачені запозичення. Денотативні еквіваленти, що існують у мові реципієнта, доводять осмисленість запозичень. Додаткові співзначення такої лексики доповнюються невловимим зв'язком з місцем її зародження.

Назви страв національної кухні (*vodka, borsch(t), varenik*) супроводжуються локальними конотаціями запозичень із культурним компонентом значення. Такого роду запозичення поряд з денотацією передають певний образ. Основна відмінність денотативного сприйняття від образного, на нашу думку, полягає у тому, що реципієнт не завжди розуміє зміст слова, але асоціативно здатний його сприймати.

Запозиченням політичної лексики (*perestroika, communism*) характерні конотативні розбіжності у мові реципієнта. У трактуванні вищенаведеної лексики мовцями в різних країнах на перший план виходить питання міжкультурних відмінностей, що запобігає проникненню даної лексики у розмовне мовлення.

Існує певний тип безеквівалентних запозичень, що передають денотацію слова і мають лише інформативну спрямованість (*ballet, virtuoso, opera*). Конотація даних запозичень утрачена із часом.

Експресивні функції запозичень досягаються на контрастному порівнянні конотативно нейтральних денотативних еквівалентів мови реципієнта із конотативно збагаченими запозиченнями. У відповідності до намірів мовця використання слів іншомовного походження супроводжується конотаціями, що доповнюють комунікативну спрямованість повідомлень.

До конотації архаїчності слід віднести слова, що поступово вийшли з ужитку, але їх денотативний зміст легко декодується слухачем (*apparel, mesmerize*). Відновлення вживання застарілих слів слугує засобом передачі іронії та насмішки (*hostelry, frock, rum*). Дана лексика привертає увагу слухача, що спонукає зародження конотації.

У поетичних творах зустрічаються слова (*beauteous, bedchamber, begone*), що належать до пасивного словника. У процесі архаїзації має місце стирання денотативного значення слів і при їх декодуванні на передній план виходить конотативне сприйняття лексичних одиниць.

Комунікативна спрямованість архаїзмів передбачає створення ускладненого змісту повідомлення, де домінуючим є вираження експресії і скритого підтексту. Денотативне значення термінів не завжди відоме пересічному мовцеві, так як більшість термінів не виходить за межі груп, пов'язаних зі сферою їх діяльності. Тому термінологічну лексику розділено на дві групи: понятійного характеру та понятійно-поширеного характеру. До понятійно-поширених термінів віднесено лексичні одиниці, що потрапили у розмовне мовлення, і денотативно доступні за значенням (*blood pressure, oxidation, logarithm*).

Загальнодоступними й конотативно-нейтральними стають терміни, що використовуються у повсякденному мовленні. Головна їх функція – інформативна (*trunk-line, solarium, steroid*).

За межами постійного функціонування термінів, враховуючи індивідуальний рівень обізнаності мовця й слухача, слова відповідно матимуть різне асоціативне значення. Незрозумілі терміни, навіть при повній відсутності інформації про їх професійну віднесеність, слухач відносить до розряду невідомих – що буде свого роду їх конотативним значенням.

У групу локальних конотацій входить лексика конотативно-діалектного характеру, що вживається переважно в усній мові окремою ареальною групою мовців. У межах однієї мови існують синонімічні ареальні еквіваленти. Засвоєння лексичної одиниці окремою

ареальною групою зумовлено естетичними, етнографічними, культурологічними факторами, так до шотландських діалектів належать слова: *bairn, laddie, Laird*.

Характерною ознакою деяких діалектизмів є багатозначність. Наприклад, слово *pike* має загальнономове значення “піка”, “наконечник”, а в північних британських діалектах декодується як “вершина”, *duff* – “вугільний порох”, “пудинг”, у північних британських діалектах – “тісто”.

До групи культурологічних конотацій входить лексика з конотативним значенням ідеологічності й культурної специфіки. Лексичні одиниці поєднують у собі характеристики історично–культурного набуття мовців. Конотація ідеологічності проявляється у свідомості іншомовного слухача за умов порівняння відмінностей або аналізу притаманної даній соціальній групі політичної та історичної лексики (*House of Lords, kingdom, State Security Committee*). Конотативні асоціації потенційно можуть пов'язуватись як із політичним ладом, так і з індивідуальною оцінкою державного устрою.

До конотації культури належить лексика, денотативно пов'язана з назвою предметів, явищ тощо, притаманних певній соціокультурній групі. Для носіїв даної культури конотація слів (*earldom, pub, lord*) пов'язана з груповим асоціативним сприйняттям. Культурний компонент значення виникає при порівнянні міжмовних синонімів, тоді виявляються історичні відмінності розвитку та нашарування конотативного значення на денотативні міжмовні еквіваленти.

При дослідженні конотативних значень простежується перехід від соціального сприйняття до індивідуального. Проведений аналіз конотативного значення лексичних одиниць показав, що єдине денотативне значення потенційно може викликати декілька асоціацій (*birdie, footsie* – 1. пестливе зменшення 2. материнські слова).

Конотативні асоціації пов'язані також з емотивно-експресивним настроєм мовця, що завжди вказує на умови та сферу функціонування вживаної лексики. Сфера використання – це стилістична характеристика висловлювання. Підсвідомий стилістичний аналіз зумовлює повне декодування інформації. На тлі нейтральної лексики виділяються слова: *caff, chocker, eyeful, pal*. Вибір конотативно розмовних слів із синонімічного ряду зумовлено бажанням створення неформального колориту висловлювання, тому експресивні та емотивні функції переважно є складовою розмовної лексики.

Конотативний зміст неможливо вивчати у межах денотації. Ці поняття доповнюють одне одного й однаково сприяють діахронічному розвитку слів і дериваційному процесу. Зрозуміти весь обсяг змісту слова означає врахувати всі додаткові значення (конотації), що супроводжують його денотативне значення. Емоції як психологічні фактори нероздільні із самою конотацією як лінгвістичним фономеном. Мислення від природи є раціонально-емоційним явищем і самі думки виникають на основі емоцій, трансформуючись у слова. Емотивне значення дає слову можливість не тільки виражати додаткове значення, а виконує набагато ширшу функцію, що не обмежується інформативною спрямованістю повідомлень. Дослідження мовної реалізації конотації і денотації на прикладах афіксального словотвору англійської мови є складовою частиною вивчення конотації лексичного фонду.

Другий розділ зосереджується на евристичних засадах виявлення конотації лексичних одиниць. Наш підхід у дослідженні синонімів передбачає виділення групи слів, що належать до однієї частини мови, які мають близьке лексичне значення і належать до одного денотата. Синоніми відрізняються між собою тим, що, називаючи

один і той же денотат, здатні викликати різні конотативні асоціації.

Питання, що виноситься на розгляд, полягає у з'ясуванні причини вибору слова із синонімічного ряду. Синонімічний ряд, споріднений денотатом *eloquent*, має спільну кореневу основу та відноситься до префіксальних утворень (*multiloquent, omniloquent, planiloquent*). Префікси доповнили основу не тільки денотативно, при декодуванні надають словам відтінків розмовності.

У тексті синоніми виконують семантичні функції заміщення й уточнення, а також стилістичні та емотивно-експресивні функції. Аналіз конотативного значення сприяє виявленню асоціативних співзначень, нашарованих на денотат у межах певного синонімічного ряду.

Дослідження лексичної системи англійської мови спонукало виведення афіксальних синонімічних рядів для відтворення їх повної конотативної картини. Оскільки у мові існують афікси, що мають схоже денотативне значення, це дало підстави зібрати їх для порівняння. При доборі афіксальних синонімічних рядів до уваги брались семантичні та стилістичні значення, а також конотативні асоціації. Проаналізовано 6 рядів, виведених нами за принципом денотативної подібності афіксів: синонімічний ряд меліоративних суфіксів, заперечувальних префіксів, заперечувально-пейоративних префіксів, суфіксів, що називають рід занять або професію, суфіксів із денотативним значенням "товариство" та ряд посилюючих префіксів.

Виведений синонімічний ряд меліоративних суфіксів складається з: *-ee, -(e)rel, -ette, -let, -ling, -kin, -ie/-y*. Суфікси *-ee, -(e)rel, -kin* втрачають свою актуальність як меліоративні форманти, натомість суфікси *-let* та *-ling* є пріоритетними у дитячому мовленні. У мовленні дорослих денотативно схожі *-let* та *-ling* не набувають конотативно меліоративних асоціацій, а різняться лише за сполучуваністю: для позначення тварин обирається *-ling*, наприклад, *duckling* – "каченятко", для неживих істот притаманне вживання *-let*, наприклад, *booklet* – "тонка книжечка".

Порівняння вживання суфіксів *-ie/-y* в дитячому мовленні показали, що *-ie* має додаткові співзначення пестливого зменшення, тоді як *-y* відіграє роль денотативного зменшення. Серед старшого покоління дана різниця стирається та *-ie/-y* є конотативно схожими.

Наші дослідження показали, що на сучасному етапі розвитку мовлення афікси *-ette* та *-ling* є пріоритетними для утворення конотативно-меліоративних лексичних одиниць.

Один із засобів виявлення конотації полягає у порівнянні конотативного змісту міжмовних лексичних одиниць. Точність передачі змісту слова залежить від семантичного, стилістичного та конотативного аналізу. Семантичний аналіз лексики германських мов через у зіставлення словникових дефініцій свідчить, що одному денотату англійської мови потенційно може відповідати декілька денотатів німецької. У німецькому слові *friedlich* – "тихенько" – простежується лагідність висловлювання, вираження певних позитивних емоцій, що відносить слово до конотації меліоративності. Слова нім. *leise* – "неголосно", нім. *geddmpft* – "тихо, м'яко" є денотативними еквівалентами. Англійські варіанти *very quietly* – "дуже тихо", *quietly* – "неголосно", *gently* – "спокійно, м'яко" мають лише денотативне значення. Ми виділимо семантичні пари: нім. *friedlich* та англ. *very quietly*; нім. *leise* та англ. *quietly*, нім. *geddmpft* – та англ. *gently*. З цього виходить, що при точній передачі денотації німецького слова *friedlich* у перекладі на англійську відбувається повна втрата конотації.

Дослідження афіксальних систем англійської та німецької мови показали, що у

мовленні існують денотативно подібні афікси, які передають не тільки зміст повідомлення, а й настрій мовця. Культурні, історичні і т.п. розбіжності розвитку лексикону відіграють роль у формуванні і самої афіксальної системи. Можна сказати, що афікси виконують не тільки граматичні функції, а слугують засобом передачі емотивно-експресивного настрою повідомлення. Проаналізовано 4 афіксальні ряди. Суфіксальні меліоративні синонімічні ряди відрізняються кількісним складом: сім афіксів в англійській мові (-*ee*, -(*e*)*rel*, -*ette*, -*let*, -*ling*, -*kin*, -*ie/y*) та чотири в німецькій мові (-*chen*, -*lein*, -*ie/-e*, -*ette*). У міжмовному зіставленні конотативно-меліоративних лексичних одиниць через конотативну розбіжність у співзначеннях не завжди досягається денотативна афіксальна еквівалентність.

Синонімічний ряд заперечувальних англійських префіксів складається з восьми одиниць: *a-*, *dis-*, *il-*, *im-*, *in-*, *ir-*, *non-*, *un-*. Ряд заперечувальних префіксів у німецькій мові поступається кількісно, він складається з шести заперечувальних префіксів *a-* *dis-*, *in-*, *un-*, *ir-*, *non-*, які використовуються для створення денотативних еквівалентів. Префікси *il-*, *im-*, *in-*, *ir-* та *un-* можуть супроводжуватись евфемістичними співзначеннями, їх німецькі еквіваленти *in-*, *ir-*, *un-* теж здатні викликати подібні асоціації.

Агентивні суфікси у словах, що називають рід занять або професію, в англійській мові представлені: *-ape*, *-aster*, *-azzi/-azzo*, *-ee*, *-eer*, *-er*, *-ess*, *-eur*, *-ist* *-nik*. Десять англійських суфіксів відповідають дев'яти німецьким одиницям: *-aster*, *-schmied*, *-azzo*, *-eur*, *-er*, *-or*, *-in*, *-ist*, *-mann*. Суфікси в англійській мові, окрім інформативної спрямованості, можуть виражати ставлення до об'єкта мовлення, а в німецьких суфіксальних еквівалентах така властивість не простежується. Англійський суфікс *-ess* потенційно може супроводжуватись прихованою іронією у словах, що денотативно називають професії жінок, тоді як німецький денотативний еквівалент *-in* є конотативно нейтральним.

Синонімічний ряд суфіксів з денотативним значенням "товариство" складається з: *-dom*, *-folk*, *-hood*, *-ship*. Дані суфікси мають лише один денотативний суфіксальний еквівалент в німецькій мові *-chaft*.

Конотативне значення у багатьох випадках залежить від денотативного значення, але при цьому очевидним є факт неможливості надання пріоритету денотативному чи конотативному значенню лексичних одиниць.

Конотативний зміст і роль афікса у процесі декодування слів залежить від емотивно-експресивного настрою мовця. Точність декодування залежить від урахування всіх складових компонентів.

У третьому розділі вивчається афіксальна конотація лексичних одиниць англійської мови як система одиниць, які розподілено на дві групи: афікси мовленнєвого та мовного типу. До мовленнєвої групи ми віднесли афікси з властивостями посилення або доповнення конотативного значення іронічності, евфемістичності, меліоративності, пейоративності, жаргоністичності, розмовності. До мовної групи віднесено афікси з властивостями посилення або доповнення конотації книжності, новизни, архаїчності, термінологічності, діалектності.

Серед словотворчих формантів виділено групу афіксів мовленнєвого типу, що має властивості доповнювати денотативне значення кореневої основи. Усього у даній групі розглянуто 56 конотативно забарвлених афіксів.

До конотативно-іронічних формантів належать *-ess*, *-folk*, *-hood*, *-ify*, *-itis*, *-worthy*. Характерним для даної групи є вираження скритої іронії, яка виявляється контекстуально.

До конотативно-меліоративних формантів належать: *-ee*, -(*e*)*rel*, *-ette*, *-let*, *-ie/y*.

Суфікси приєднуються до конотативно-книжних та нейтральних кореневих основ, доповнюючи конотацію співзначенням пестливості або презирливого зменшення.

До конотативно-пейоративних формантів належать *-aholic, -ape, -ard/-art, -aster, -athon, -ati, -azzi/azzo, -cide, -ocracy/-ocrat, crypto-, -eer, -enne, -ery(ry), -ese, -ish, -ite, -mania, -monger, -monkey, -nik, -oon, pseudo-, sub-, -ville*. Ці афікси приєднуються до кореневих основ літературного стандарту і не виходять за межі літературного мовлення. Потенційно афікси можуть містити негативні емоції, що впливає на конотативне значення дериватів.

До конотативно-посилюючих формантів належать: *be-, mega-, hyper-, out-, over-, super-, ultra-*. Група складається з префіксів, посилюючих денотацію кореневої основи. Деривати, окрім конотації посилення, мають відтінки книжного та розмовного мовлення.

Групу конотативно-жаргоністичних афіксів представляють: *-a, -age, -eroo, -ie/-y, -jerker, -o, -slinger, -wad*. Ці суфікси потенційно можуть надавати словам негативного відтінку. Їх характерна риса – пониження стилістично нейтральної основи, або експресивне посилення жаргоністичної кореневої основи. Переважна сфера їх вживання – усне знижене мовлення.

Група розмовних афіксів складається з: *-dom, -eater, -ee, -eur, -hop/-hopper, -ish, -ize/-ise, -jockey, mini-*. Афікси, що надають словам відтінку розмовності, мають свої денотативні еквіваленти книжного мовлення. Дана група належить до експресивних формантів, емоційне вираження ставлення до об'єкта мовлення не є обов'язковим.

Серед словотворчих формантів виділено групу афіксів мовного типу, що має властивості доповнювати денотативне значення кореневої основи. Усього у даній групі розглянуто 56 конотативно забарвлених афіксів.

Конотативно-книжна група афіксів є переважно вживаною у літературно-книжному мовленні, її представляють: *a-, -age, -ance, -arian, -ate, -archy, de-, equi-, -esque, -gram, -iana, -ician, -ics, -ion/-sion/-tion/-ation, il-, im-, in-, ir-, -ism, -ist, -kind, mal-, -ment, pre-, pro-, re-, -ship, -teria, trans-, -tude, -ure, -ward(s)*. Дані афікси оформлюють інформативно-спрямовані деривати. Вираження емоцій виключене засобом їх вживання; при застосовуванні формантів книжного мовлення у розмовному мовленні відчувається вираження експресії, можуть виникати додаткові конотації.

Зміна частини мови не впливає на конотативне значення слова, дана роль відведена афіксам експресивно-оцінного типу. Тож окрім словотворчих властивостей афікси потенційно можуть змінювати конотацію кореневої основи та доповнювати співзначеннями комунікативну спрямованість лексики.

Афікси приєднуються як до нейтральних, так і до конотуючих кореневих основ, наділяючи лексичні одиниці додатковими співзначеннями.

Конотативну групу афіксів новизни представляють: *-aid, -gate*. За нашими даними, суфіксальні конотеми новизни приєднуються до книжних кореневих основ. Конотеми новизни декодуються з урахуванням набутих колективом і загальновідомих конотацій.

Групу конотативно-архаїстичних афіксів представляють: *a-, be-, -kin, -ling, -trix*. Нейтральні кореневі основи набувають відтінків часової віднесеності, що підкреслюється існуванням сучасних денотативних еквівалентів у мовленні. Лексичні одиниці з архаїстичними афіксами належать до конотативно-книжного мовлення.

Групу конотативно-термінологічних афіксів представляють: *anthropo-, be-/tri-/quadri-/tetra-/penta-, hetero, homo-, infra-, intra-, macro-, -naut, neur-/neuro-, -osis, -phile, -sphere*. Термінологічні конотеми емоційно нейтральні, вони вживаються в усному та писемному мовленні з відтінком книжності. При їх вживанні у розмовному мовленні

спостерігається зростання конотативних співзначень. Афікси цієї групи переважно вживаються з книжними та термінологічними кореневими основами.

Конотацію діалектності представлено суфіксом *-een*. Спостерігається нашарування архаїчних та територіальних конотацій на нейтральні або книжні кореневі основи.

Група афіксів мовного типу виражає конотативні асоціації, набуті мовленнєвим колективом, де індивідуальне сприйняття відходить на другий план.

Лексика, збагачена конотативними афіксами, окрім комунікативної спрямованості, виражає експресію. При вживанні вищезгаданих афіксів у розмовному мовленні на конотації книжності, що є характерною для всіх конотем мовного типу, нашаровуються додаткові співзначення.

ВИСНОВКИ

Результати нашого дослідження свідчать, що детальному розкриттю конотативного значення слів сприяє різнорівневий підхід: від афікса до тексту загалом.

У даній роботі уточнено засади системного підходу до дослідження конотації на рівні морфем, в якому для виявлення конотації слова потрібно дослідити значення всіх його складових. Афікс не може мати окремого денотативного значення, а його конотативна реалізація відбувається у складі лексичної одиниці. Вживання афіксів не є показником лише граматичних змін лексичних одиниць, а й емотивно-експресивного стану мовця. Граматичне значення, яким наділено афікс, надає слову його форму, денотативне значення передає раціональний зміст, а конотації вміщують всю додаткову інформацію. Важливо зазначити, що денотація та конотація афіксів є невідривними одне від одного, бо у мовленнєвій реалізації ці два показники значення супроводжують одне одного. Встановлення межі між денотацією і конотацією доцільно тільки гносеологічно, у реальній мовленнєвій комунікації раціональний та емоційний зміст невід'ємні. У результаті вивчення проблеми конотативного значення афіксів встановлено, що вони можуть впливати на стилістичне забарвлення слів. Конотативно забарвлені лексичні одиниці розподілено на афікси мовної та мовленнєвої групи. До першої віднесено афікси неологізми та термінологізми, що здатні надавати повідомленню певний колорит та стилістичну забарвленість. В англійській мові спостерігаємо зміну стилістичної віднесеності афіксів. Яскравим прикладом є префікс *cyber-*; зафіксований у складі термінологізмів, він згодом потрапив до наукової фантастики, в сучасній мові він використовується у розмовному мовленні та "віртуальному" слензі. До другої групи віднесено афікси, що виражають емоційну експресію, характерну для розмовної лексики, тому в словниках вона супроводжується помітками "іронічне", "зневажливе", "презирливе", "табу", "розмовне".

Як свідчить проведений стилістичний аналіз, афікси здатні доповнювати денотацію основи конотативною віднесеністю до сфери використання слова. Як результат поєднання конотативних, денотативних, синонімічних підходів вивчення афіксальної системи уточнено способи дослідження конотації:

1. Зіставлення членів афіксальних синонімічних рядів. Результати порівняння лексичних синонімічних рядів дали можливість знайти відмінності денотативно схожих синонімів. Конкретизувати ціль їх вживання шляхом переліку супроводжуючих асоціацій та виявити раціональний та емоційний зміст.

Порівняння афіксальних синонімічних рядів визначило вплив словотворчого елемента на конотацію самого слова. У ході аналізу виявлено, що денотативно схожі афікси потенційно здатні викликати різні емоції й надавати колорит повідомленню.

2. Зіставлення міжмовних синонімів. Аналіз картини міжмовних синонімів сприяв детальному вивченню словникового складу, виведенню конотативних розбіжностей слів. Наслідком утрати емоційного змісту повідомлення є нездоланий бар'єр передачі культурного компонента значення, а інколи недотримання правил конотативного добору еквівалентів.

Дослідження афіксальних міжмовних синонімів показало механізм вибору можливих денотативних еквівалентів для передачі додаткових співзначень повідомлення. Виявлено вплив афіксів на денотацію кореневої основи, визначено, що точний добір еквівалента є головною засадою передачі настрою повідомлення. Конотативні відмінності у системах двох мов продемонстрували афіксальну конотативні розбіжності в окремій мові.

3. Порівняння конотації основи та конотації афікса. Дослідження емотивно-експресивного словотвору зумовило вивчення мови в її реальному функціонуванні, торкаючись різних сфер мовленнєвого застосування. Питання конотативного значення афікса домінувало у стилістичних дослідженнях мови, процесах утворення неологізмів, а також і в самих причинах афіксального словотвору. Аналіз конотативного значення кореневої основи й конотації афікса дав можливість виявити його вплив на значення слова у цілому й вивести систему конотативного словотвору за аналогією.

Доведено, що переважна більшість афіксів англійської мови носить денотативний та граматичний характер. З трьохсот п'ятдесяти розглянутих афіксів конотативно забарвленими виявились 112. Основним критерієм добору конотативних афіксів було виявлення впливу на зміну, доповнення або посилення конотації кореневої основи. На відміну від конотативних афіксів, денотативно-граматичні не викликають додаткових асоціацій та не передають емотивно-експресивний настрій мовця.

Основні положення дисертації викладено у таких одноосібних публікаціях автора:

1. Влияние суффикса –еe на коннотативное значение слова в английском языке // Вісник Харківського державного університету. – 1999. – № 435. – С. 104-108.
2. Зіткнення денотації та конотації // Філологічні студії / науковий часопис. – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2001. – №2. – С. 88-94.
3. Стилiстичний та конотативний аналіз синонімів // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. – 2002. – №536. – С. 149-155.
4. Конотативні труднощі при перекладі англійської лексики // Методологічні проблеми перекладу на сучасному етапі / Міжвузівський збірник наукових праць. – Суми: Вид-во СумДУ, 1999. – С 126-130.
5. The Development of Affix Connotative Meaning // Pragmatics and Beyond. – Kharkiv: Constanta, 2001. – P. 49-50.

АНОТАЦІЯ

Нешко С.І. Афіксальне вираження конотації в англійській мові. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за спеціальністю 10.02.04 – германські мови. –Харківський національний університет ім В.Н. Каразіна. – Харків, 2002.

Дисертацію присвячено комплексному та системному опису конотативного значення афіксів, спостереженню мовної реалізації конотації і денотації на прикладах афіксального словотвору англійської мови. Емотивно-експресивний словотвір розглянуто як одне із джерел поповнення словникового складу мови.

Проаналізовано взаємозв'язок денотативного та конотативного значення: цілісність вивчення їх у змісті слова й афікса залежить від об'єднання різних точок зору – раціональної й емоційної. Афікс має конотативне значення, яке впливає на значення кореневої основи, що називається денотативним значенням. Додаткові асоціації, що супроводжують денотацію афікса та кореневої основи, є його конотацією.

Проведено конотативний аналіз словотворчих елементів англійської мови, що включив їх комплексний розгляд із подальшою розбивкою на дві основні групи: афікси мовленнєвого та мовного типу. Досліджено конотативно-стилістичне забарвлення афіксів та виявлено вплив конотативних афіксів на декодування повідомлення у цілому.

Шляхом зіставлення членів синонімічних рядів (словарних та афіксальних) у германських мовах встановлена етнокультурноспецифічна сутність значення лексичних одиниць англійської та німецької мов.

Ключові слова: конотація, денотація, стиль, мовлення, емотивно-експресивне значення, співзначення, афікс, словотворчий елемент, синонімічний ряд.

АННОТАЦІЯ

Нешко С.И. Аффиксальное выражение коннотации в английском языке. – Рукопись. Диссертация на соискание научной степени кандидата филологических наук по специальности 10.02.04 – германские языки. – Харьковский национальный университет им. В.Н. Каразина. – Харьков, 2002.

Диссертация посвящена комплексному системному описанию коннотативного значения аффиксов, исследованию языковой реализации коннотации и денотации на примерах аффиксального словообразования английского языка. Коннотативное значение аффикса трактуется нами как объединение созначений, ассоциативной информации, которая в разной языковой среде приобретает определенные оттенки, где культурный компонент значения доминирует в точном декодировании информации. Эмотивно-экспрессивное словообразование рассмотрено как один из источников пополнения словарного состава, а также реализации коммуникативного намерения автора.

Исследованию подвергнуты 4500 коннотативных слов, в которых аффиксы способствовали возникновению созначений. Выделено и описано 112 коннотативных словообразовательных элементов. Иллюстративным материалом функционирования коннотативных словообразовательных элементов в языке послужили словари и грамматические справочники, англоязычная периодика и художественная литература. Проанализирована взаимосвязь денотативного и коннотативного значения: целостность изучения их в содержании слова и аффикса зависит от объединения разных точек зрения – рациональной и эмоциональной. Эмоции как психологический фактор неразделимы с коннотацией как языковым явлением. Коннотация дополняет денотацію и способствует диахроническому развитию слов и деривационному процессу.

Сформированы группы речевого и языкового типа в соответствии с различными ассоциативными созначениями, которые сопровождают денотацію лексем. К речевой группе отнесены аффиксы, которым свойственно усиление или дополнение конотативного значения ироничности, эвфемистичности, мелиоративности, пейоративности, жаргонистичности, разговорности. К языковой группе отнесены аффиксы с созначением коннотаций книжности, новизны, архаичности,

терминологичности, диалектности.

Определена эвристическая роль сопоставления в выявлении конотаций членов синонимических рядов (словарных и аффиксальных), предпринято сопоставление межъязыковых синонимов в английском и немецком языках для анализа коннотативного значения слова в единстве значений его аффиксов и основы.

Обнаружено, что в тексте синонимы выполняют не только семантические функции замены и уточнения, но и стилистические и эмотивно-экспрессивные функции. Анализ коннотативного значения морфем способствует выявлению различных видов коннотации, наложенных на денотат в рамках определенного синонимического ряда.

С помощью компонентного анализа выделена коннотация основы и аффикса для системной характеристики лексических единиц. В результате проведенного морфемного и словообразовательного анализа определены коннотативные аффиксальные группы; присоединение коннотативного аффикса к корневой основе создает дополнительные значения, которые наслаиваются на денотат. Изучено влияние коннотативного словообразовательного элемента на дальнейшее ассоциативное восприятие слова.

В диссертационном исследовании выделены аффиксы со схожим денотативным значением, что послужило основанием для их коннотативного сравнения. При подборе аффиксальных синонимических рядов учитывались семантические и стилистические значения, а также коннотативные созначения и их влияние на декодирование отдельных слов и сообщений в целом.

Изучение коннотации аффикса является неотъемлемой частью описания лексических единиц. Определение коннотативного значения лексических единиц открывает перспективы дальнейшего исследования закономерностей эмотивно-экспрессивного словообразования.

Ключевые слова: коннотация, денотация, стиль, речь, эмотивно-экспрессивное значение, созначение, аффикс, словообразовательный элемент, синонимический ряд.

ABSTRACT

Neshko S.I. Affixes Expression of Connotation in the English Language. – Manuscript. Dissertation for the Candidate of Philology Degree, speciality 10.02.04 – Germanic Languages. – Kharkiv National Karazin University. – Kharkiv, 2002.

The dissertation focuses on a complex and comprehensive description of connotative affix meaning, observation of language realization of connotation and denotation on the example of affix word-formation in English. Emotive-expressive word-formation is examined as a source of replenishing vocabulary.

The correlation of denotative and connotative meaning has been analyzed. The integrity of denotative and connotative investigation in the meaning of words and affixes meaning depends on combining different points of view – rational and emotional. Affixes have connotative meaning which influence the meaning of the word base that is called denotation. Affix denotation is accompanied by additional meanings which are its connotative meanings. Connotative analysis of word-formative elements has been carried out. The analysis includes comprehensive examination which has resulted in grouping affixes into speech and language basic affix types.

Connotative stylistics meaning of affixes is examined, an influence of connotative affix on the information decoding has been discovered.

This study of synonymous rows in germanic languages (word and affixes) shows ethnic and

cultural specific meanings of lexical units in English and German.

Key words: connotation, denotation, style, speech, emotive-expressive meaning, additional meaning, affix, word-formative element, synonymous row.

Автореферат
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата філологічних наук

АФІКСАЛЬНЕ ВИРАЖЕННЯ КОНОТАЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Нешко Світлана Ігорівна

Відповідальний за випуск Солощук Л.В.

Підписано до друку 07.05.2002 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір для розмножувальних апаратів.

Друк офсетний. Умов.-друк. арк. 1,0. Обл.-вид. арк. 1,25.

Замовлення №312. Тираж 100. Безкоштовно.

Видання УкрДАЗТу. Свідоцтво №112 від 06.07.2000 р.

61050, м. Харків-50, пл. Фейербаха, 7.

Друк. УкрДАЗТу, 61050, м. Харків-50, пл. Фейербаха, 7.